

**Державний вищий навчальний заклад
«Донбаський державний педагогічний університет»**

Факультет гуманітарної та економічної освіти
Кафедра педагогіки вищої школи

“ЗАТВЕРДЖУЮ”:

Перший проректор_____

Набока О.Г.
(ПИБ)

«30» серпня 2021 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ТЕОРІЯ І ПРАКТИКА ЕЛЕКТРОННОГО НАВЧАННЯ У ВИЩІЙ ШКОЛІ
(найменування навчальної дисципліни)

**підготовки здобувачів
другого (магістерського) рівня вищої освіти**
(вказати рівень вищої освіти)
спеціальності 011 – Освітні, педагогічні науки
(шифр і назва спеціальності)
за освітньо-професійною програмою
Педагогіка вищої школи
(назва освітньої програми)
мова навчання українська

Розробник:

Сипченко О.М., кандидат педагогічних наук, доцент, доцентка кафедри педагогіки вищої школи ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет»

Рецензенти:

Гарань Н.С., кандидат педагогічних наук, старший викладач, доцентка кафедри педагогіки вищої школи ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет»

Чернякова О.В., кандидат психологічних наук, доцент, доцентка кафедри загальної психології ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет»

Робоча навчальна програма розглянута і схвалена на засіданні кафедри педагогіки вищої школи ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет»

Протокол № __1__ від «27» червня 2021 р.

Завідувач кафедри Топольник Я.В.
(ПІБ)

Погоджено групою забезпечення спеціальності 011 Освітні, педагогічні науки

Керівник групи забезпечення Саяпіна С.А.
(ПІБ)

Затверджено та рекомендовано до впровадження вченою радою

Державного вищого навчального закладу
«Донбаський державний педагогічний університет»

«30» серпня 2021 р. протокол №__1__

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика навчальної дисципліни	
	денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 5	Обов’язкова	
Загальна кількість годин – 150	Рік підготовки:	
	1-й	1-й
	Семестр	
	1-й	1-й
	Лекції	
Тижневих годин для денної форми навчання: контактних – 2 самостійної роботи здобувача – 6	14 год.	8 год.
	Практичні	
	22 год.	6 год.
	Самостійна робота	
	114 год.	136 год.
	Вид контролю: екзамен	

Метою вивчення навчальної дисципліни «Теорія і практика електронного навчання у вищій школі» є: формування системи теоретичних знань та практичних умінь щодо організації електронного навчання в закладах вищої освіти та технології проектування й розробки курсу на платформі дистанційного навчання LMS Moodle

2. МАТРИЦЯ

компетентностей, програмних результатів навчання, методів навчання, методів контролю з навчальної дисципліни «Теорія і практика електронного навчання у вищій школі»

Компетентності, які формуються з посиланням на шифр відповідно до освітньої програми	Програмні результати навчання з посиланням на шифр відповідно до ОП	Методи навчання	Методи контролю
<p>ЗК 3. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях</p> <p>ЗК 2. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел</p> <p>ЗК 4. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями</p> <p>ЗК 8. Здатність діяти соціально відповідально і свідомо</p> <p>ЗК 11. Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології</p> <p>ЗК 14. Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети</p> <p>СК 9. Здатність до використання сучасних інформаційно-комунікаційних та цифрових технологій у освітній та дослідницькій діяльності</p> <p>СК 1. Здатність проєктувати і досліджувати освітні системи</p> <p>СК 2. Здатність застосовувати та розробляти нові підходи до вирішення задач дослідницького та/або інноваційного характеру в сфері освіти й педагогіки</p> <p>СК 5. Здатність розробляти і реалізовувати нові освітні інструменти, проєкти та інтегрувати їх в освітнє середовище закладу освіти</p>	<p>ПРН 8. Розробляти і викладати освітні курси в закладах вищої освіти, використовуючи методики, інструменти і технології, необхідні для досягнення поставлених цілей</p> <p>ПРН 2. Використовувати сучасні цифрові технології і ресурси у професійній, інноваційній та дослідницькій діяльності</p> <p>ПРН 4. Вільно спілкуватися державною та іноземною мовами усно і письмово для обговорення результатів освітньої, професійної діяльності, презентації наукових досліджень та інноваційних проєктів</p> <p>ПРН 9. Здійснювати пошук необхідної інформації з освітніх/педагогічних наук у друкованих, електронних та інших джерелах, аналізувати, систематизувати її, оцінюючи достовірність та релевантність</p>	<p>Поєднання традиційних, активних та інтерактивних методів навчання з використанням інноваційних технологій: словесні методи: лекція (проблемна, консультація, лекція з розгляду конкретних ситуацій, мультимедійна, інтерактивна), пояснювально-ілюстративні, репродуктивні, бесіда, дискусія, семінар; наочні методи: спостереження, демонстрація, інфографіка; практичні методи: практичні заняття, виконання практичних завдань, обробка довідкової інформації, моделювання, самостійна робота, зокрема з використання інформаційно-комунікаційних засобів навчання (робота із друкованими та електронними інформаційними ресурсами, виконання індивідуальних завдань, тестування в режимі самооцінювання); робота з навчальною літературою (конспектування, тезування, анотування); відеометод у сполученні з новітніми інформаційними технологіями та комп'ютерними засобами навчання: дистанційні, мультимедійні, веб-орієнтовані, гейміфіковані та ін.; активні методи навчання: метод проєктів, брейнстормінг, «Плюси й мінуси»; інтерактивні методи навчання: робота в малих групах, тестування.</p>	<p>спостереження за навчальною діяльністю здобувачів, усне, письмове опитування, тестовий контроль, самоконтроль (рефлексія, самооцінювання), performance review (обговорення результатів ефективності навчання в системі «викладач-здобувач», «здобувач-здобувач»), оцінювання самостійної роботи (наукове повідомлення, доповідь, мультимедійна презентація, проєкт дистанційного курсу), екзамен</p>

3. Структура навчальної дисципліни

Назви тем	Кількість годин									
	Денна форма					Заочна форма				
	усього	зокрема				усього	зокрема			
		л	п	лаб	с.р.		л	п	лаб	с.р.
Тема 1. Теоретичні засади інформатизації освіти										
1.1. E-learning в сучасній освіті	6	2			4	7	2			5
1.2. Тенденції розвитку електронного навчання в Україні	7		2		5	6				6
Тема 2. Стратегічні аспекти електронного навчання										
2.1. Середовище і технології E-learning	6	2			4	6				6
2.2. Нормативно-правове забезпечення електронного навчання	6		2		4	6				6
2.3. Засоби E-learning	6	2			4	6	2			4
2.4. Web-технології та електронні системи дистанційного навчання	6		2		4	5				5
2.5. Середовище VR в сисетмі E-learning	6	2			4	5	1			4
2.6. Можливості AltspaceVR в освітньому процесі вищої школи	6		2		4	5	1			4
2.7. Дистанційне навчання в системі E-learning	6	2			4	6				6
2.8. Online-навчання та відкрита освіта	6		2		4	6				6
2.9. Моделі оцінки ефективності E-learning	6	2			4	6				6
Тема 3. Технологія проєктування та розробки дистанційного курсу										
3.1. Основні види та призначення платформ дистанційного навчання	7	2			5	6	2			4
3.2. Характеристика платформи дистанційного навчання LMS Moodle	7		2		5	6				6
3.3. Технологія проєктування дистанційного курсу	7		2		5	8		2		6
3.4. Інструменти платформи Moodle. Додавання ресурсів	12		4		8	12		1		11
3.5. Розробка інтерактивних елементів курсу	10		2		8	12		1		11
3.6. Тестування в системі LMS Moodle	10		2		8	12		2		10

Екзамен	30				30	30				30
Усього годин	150	14	22		114	150	8	6		136

4. Програма навчальної дисципліни

4.1. Теми лекцій

№ з/п	Назва теми	Години	
		дфн	зфн
1	Е-learning в сучасній освіті	2	2
2	Середовище і технології Е-learning	2	
3	Засоби Е-learning	2	2
4	Середовище VR в системі Е-learning	2	1
5	Можливості AltspaceVR в освітньому процесі вищої школи		1
6	Дистанційне навчання в системі Е-learning	2	
7	Моделі оцінки ефективності Е-learning	2	
8	Основні види та призначення платформ дистанційного навчання	2	2
	Разом	14	8

4.2. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Години	
		дфн	зфн
1	Тенденції розвитку електронного навчання в Україні	2	
2	Нормативно-правове забезпечення електронного навчання	2	
3	Web-технології та електронні системи дистанційного навчання	2	
4	Можливості AltspaceVR в освітньому процесі вищої школи	2	
5	Online-навчання та відкрита освіта	2	
6	Характеристика платформи дистанційного навчання LMS Moodle	2	
7	Технологія проєктування дистанційного курсу	2	2
8	Інструменти платформи Moodle. Додавання ресурсів	4	1
9	Розробка інтерактивних елементів курсу	2	1
10	Тестування в системі LMS Moodle	2	2
	Разом	22	6

4.3. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Години	
		дфн	зфн
1	Теоретичні засади інформатизації освіти	9	11
2	Стратегічні аспекти електронного навчання	36	47
3	Технологія проєктування та розробки дистанційного курсу	39	48
5	Екзамен	30	30
	Разом	114	136

5. Критерії оцінювання результатів навчання

Шкала оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти

За накопичувальною 100 – бальною шкалою	За національною шкалою	
	<i>для екзаменів, звітів з практики, курсових робіт</i>	<i>для заліків</i>
90 – 100 балів	відмінно	зараховано
89 – 75 балів	добре	
60 – 74 балів	задовільно	
26 – 59 балів	незадовільно	не зараховано
0 – 25 балів	неприйнятно	

6. Засоби діагностики результатів навчання

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання є: завдання для вхідного, поточного та підсумкового контролю, взаємоконтролю (взаємооцінювання), самоконтролю (рефлексія, самооцінювання), тестового контролю, усного, письмового опитування, оцінювання самостійної роботи (наукове повідомлення, доповідь, мультимедійна презентація, проєкт дистанційного курсу), семестровий екзамен.

Питання до екзамену з дисципліни

«Теорія і практика електронного навчання у вищій школі»

1. Тенденції розвитку електронного навчання
2. Дистанційна освіта. Дистанційна форма навчання. Гібридна форма навчання
3. Сучасність і актуальність впровадження і використання E-learning у вітчизняних і закордонних закладах освіти
4. Сучасні технології електронного навчання
5. Визначення та сутнісні ознаки дистанційної освіти і дистанційного навчання
6. Становлення та розвиток дистанційної освіти в Україні
7. Нормативно-правове забезпечення електронного навчання
8. Положення про дистанційне навчання
9. Дидактичні засади організації дистанційного навчання
10. Системи електронного навчання
11. Система та процес дистанційного навчання
12. E-learning в сучасній освіті

13. Середовище і технології E-learning
14. Мотивація у дистанційному навчанні
15. Спілкування та зворотний зв'язок у дистанційному навчанні
16. Викладач та його роль у дистанційному навчанні
17. Дистанційне навчання в системі E-learning
18. Засоби E-learning
19. Web-технології та електронні системи дистанційного навчання
20. Середовище VR та платформи E-learning
21. Online-навчання та відкрита освіта
22. Моделі оцінки ефективності E-learning
23. Можливості AltspaceVR в освітньому процесі вищої школи
24. Організація дистанційного навчання
25. Основні види та призначення платформ дистанційного навчання
26. Характеристика платформи дистанційного навчання Moodle
27. Технологія проєктування дистанційного курсу
28. Інструменти платформи Moodle. Додавання ресурсів
29. Структура дистанційного курсу
30. Вимоги до дистанційного курсу
31. Презентація дистанційного курсу
32. Організаційна структура курсу
33. Інформаційні ресурси дистанційного курсу
34. Електронні освітні ресурси
35. Проєктування змісту дистанційного курсу
36. Види електронних освітніх ресурсів
37. Дизайн дистанційного курсу
38. Принципи дизайну курсу
39. Роль ілюстрації у дистанційному курсі
40. Мультимедіа та інтерактивні модулі дистанційного курсу
41. Розробка інтерактивних елементів курсу
42. Рівні викладання тексту
43. Згортання та розгортання тексту
44. Тестування в системі Moodle

45. Дистанційні технології навчання
46. Дистанційні форми навчання
47. Зміст дистанційного навчання
48. Принципи реалізації дистанційного навчання
49. Поняття три-суб'єктної дидактики
50. Принципи дистанційного навчання
51. Мотивація у дистанційному навчанні
52. Спілкування та зворотний зв'язок у дистанційному навчанні
53. Викладач та його роль у дистанційному навчанні
54. Організація контролю у дистанційному навчанні
55. Тестовий контроль знань
56. Форми тестових завдань
57. Методичні матеріали з написання тестових завдань
58. Вимоги щодо використання тестових завдань
59. Роль контролю у дистанційному навчанні
60. Оцінювання у дистанційному навчанні

7. Рекомендована література

Основна

1. Кухаренко В.М., Бондаренко В.В. Екстрене дистанційне навчання в Україні : Монографія / За ред. В.М. Кухаренка, В.В. Бондаренка. Харків : Вид-во КП «Міська друкарня», 2020. 409 с.

2. Методичні вказівки до вивчення навчальної дисципліни «Теорія і практика електронного навчання у вищій школі» для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти за освітньою програмою «Педагогіка вищої школи» спеціальності 011 «Освітні, педагогічні науки» денної та заочної форм навчання / Уклад.: О. М. Сипченко. Слов'янськ: ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет», 2021. 80 с.

3. Сипченко О. Формування цифрової компетентності магістрів освіти в умовах дистанційного навчання. *Modern education, training and upbringing: collective monograph* / Abdullayev A., Rebar I., etc. International Science Group. Boston: Primedia eLaunch, 2021. P. 292-298

4. Сипченко О., Черкашина Л., Гарань Н. Формування загальних

компетентностей майбутніх викладачів засобами інноваційних технологій в освітньому середовищі ЗВО. *Професіоналізм педагога в умовах освітніх інновацій*: монографія за заг.ред. Л.Г.Гаврілової. Hameln, Germany : InterGING. 2019. С. 180–195.

5. E-learning у теорії та практиці навчання суспільно-гуманітарних дисциплін: колективна монографія / [Пашков В., Лісцін В., Каракатсаніс Т., Коряцька Г., Курінна А., Путій Т., Сирцова О., Шацька Н.]; / за заг. ред. Г.Р. Корицької, Т.М. Путій. Івано-Франківськ: Симфонія форте, 2017. 120 с.

Допоміжна

1. Катерняк І. Посібник з підготовки та організації електронного навчання. К. : ФОП Демчинський О.В., 2017. 52 с.

2. Кива Л., Пилипенко В., Сипченко О. Особливості впровадження дистанційного навчання у ВНЗ. *Гуманізація навчально-виховного процесу*: Зб. наук. праць. № 4 (84) [за заг. ред. проф. В. І. Сипченка]. Слов'янськ : ДДПУ, 2017. С. 45-57.

3. Прокопенко А.І., Підчасов Є.В., Москаленко В.В., Доценко С.О., Лебедєва В.В. Технології дистанційного навчання: методологія створення та супроводу навчальних курсів. Навч. посібн. Х. : ХНПУ імені Г.С. Сковороди; «Мітра», 2019. 81 с.

4. Розробка електронних курсів у науках про навколишнє середовище: Навчально-методичний посібник / Ю.В. Холін, Г.В. Тітенко, Н.В. Максименко, А.Н. Некос, К.Б. Уткіна, В.Г. Левчук. ХНУ ім. В. Н. Каразіна. Одеса: НУ «ОМА», 2017. 75 с.

5. Сисоєва С.О., Осадча К.П. Стан, технології та перспективи дистанційного навчання у вищій освіті України. *Інформаційні технології і засоби навчання*. 2019. Т. 70, № 2. С. 271-284. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/ITZN_2019_70_2_22.

6. Спірін О.М., Колос К.Р. Технологія організації масового дистанційного навчання учнів в умовах карантину на базі платформи Moodle. *Інформаційні технології і засоби навчання*, 2020. 79(5), 29-58. URL: <https://cutt.ly/mlL5uUw>

7. Технології дистанційного професійного навчання: метод. посіб. / О.В.

Базелюк, О.М. Спирін, Л.М. Петренко, А.А. Каленський та ін. Житомир: «Полісся», 2018. 160 с. URL: <https://cutt.ly/GfBwWm1>

8. Інформаційні ресурси в Інтернеті

1. Закон України «Про вищу освіту» від 23.04.2021 № 1556-VII. URL: <https://cutt.ly/SkZ9CAt>

2. Закон України «Про Національну програму інформатизації» від 07.06.2020 № 74/98-ВР. URL: <https://cutt.ly/club60U>

3. Закон України «Про інформацію» від 16.07.2020 № 2657-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2657-12#Text>

4. Концепція розвитку дистанційної освіти в Україні URL: <https://cutt.ly/5lun13c>

5. Положення про дистанційне навчання. Затверджене наказом МОН України №466 від 21.08.2015 № z0703-13. URL: <https://cutt.ly/qlun6fD>

6. Положення про дистанційне навчання у ДДПУ «Донбаський державний педагогічний університет» від 28.08.2020 №1. URL: <https://cutt.ly/xlumiDS>

9. Посилання на дистанційний курс

<http://ddpu.edu.ua:9090/moodle/course/view.php?id=2126>